

Formfuldendt, engagerende og sitrende samtidsskildring

Af Julie Thaning Mikines

Billedkunstneren Maria Torp maler intense og dragende portrætter og rumoplevelser. Med forskellige tegne- og malerteknikker åbenbarer hun besjælede og hyperrealistiske billeder af mennesker i forskellige relationer og situationer. Der er en særlig dybde og følsom kvalitet i Torps præcise portrætter og hendes malerier forbliver vibrerende og levende – ja nærmest sitrende i deres udtryk. Torp arbejder både med skulptur, maleri og papirarbejde.

Maria Torps billedsprog er formfuldendt præcist og gengiver udviklede overfladestrukturer såsom hår, hud, tøj og tekstiler på en hyperrealistisk måde. I stil med fotorealismen, er overfladen i Torps værker glat og blank som siderne i et modemagasin, men Torps arbejder rækker ud over det fotorealistiske: Hendes arbejdsproces med maleriet er ikke blot at gengive et fotografi uden en personlig eller intim fortælling – Torps tilgang har snarere rødder i 1800-tallets kunstretning, *realismen*, som er kendetegnet ved den konsekvente fastholdelse af kravet om at beskæftige sig med samtidsskildring, ofte forbundet med et samfundskritisk fokus på menneskets levevilkår. I modsætning til naturalisme, der betegner en stræben mod objektiv gengivelse af synsindtryk, rummer den realistiske fremstilling altid et vist element af holdningsbetonet fortolkning – en stræben mod at fremhæve netop de træk, der anses for særligt kendetegnende for den sande virkelighed.

Maria Torp fremhæver også selv denne kvalitet i sit arbejde: "Det, jeg elsker allermest, er, når de sidste lag af maling lægges på, og motivet pludselig får en tyngde og sprødhed, hvor hud bliver gennemsigtig og motivet kommer til at stå helt skarpt. Det, jeg elsker ved det, vellykkede realistiske maleri, er, at den umiddelbare afkodning synes så enkel, men alligevel forbliver motivet levende og vibrerende."

På samme måde udmærker Torps værker sig ved at være indholdsrige og dybt personlige samtidsskildringer. I værket *The Diner*, 2013 ses et udsnit af en kvinde, som spiser frisk pasta og drikker rødvin af et vandglas. Kvinden sidder ved en mønstret bordplade, hendes arme er dækket af farverige tatoveringer og hun har rødmalede negle og en lille rød/hvid ternet top på. Kvindens ansigt ligger uden for billedet, men værket fungerer alligevel som et dybt intimt portræt. Der er en nærhed i maleriet, som virker overrumplende og vækker beskuerens nysgerrighed: Hvem er denne kvinde og hvad er hendes historie? Den karakteristisk mønstrede bordplade og træpanelet bag kvinden skaber en følelse af genkendelighed og som ung københavnere ved man, at vi befinder os på Café Dyrehaven på Vesterbro. Denne umiddelbare afkodning hjælper historien om kvinden i gang og aktiverer beskueren.

Maria Torps motiver skabes gennem en længere proces. Kunstneren arbejder med skitsetegninger, som efterfølgende bliver til fotos, som således danner forlæg for hendes maleri. Kunstneren beskriver grunden til denne proces på følgende måde: "Til at begynde med var jeg interesseret i at se, om det kunne lade sig gøre at oversætte et ret personligt udtryk (tegningen) til et stykke virkelighed (fotoet) – og derefter male det. Om det var muligt at bevare tegningens oprindelige styrke og essens. Men jeg stillede også efter en proces, hvor jeg i højere grad end tidligere kunne gå i dialog med værket. Og fordi der er opstået mange tilfældigheder, og der er en

masse ydre omstændigheder på spil i et foto shoot, personlige ticks og andres idéer m.m., bliver det meget mere udfordrende for mig at arbejde med. Tegningen bruger jeg som vejledende forlæg, men vil tilfældet pludselig noget andet, er det vigtigt at være åben. De tre trin kan måske ses som en modning af et motiv...” De mennesker som Torp portrætter er fundet både i og uden for hendes omgangskreds.

Værket *Transition*, 2015 er et andet overvældende værk fra Torps hånd. Her har kunstneren bevæget sig væk fra det klassiske lærred og i stedet malet direkte på udfoldede papkasser. Værket måler 3 x 8 m, og det er både størrelsen og motivet, som gør værket så overvældende. Kunstneren har med olie, akryl, og spray malet en barsk situation frem på pappets rå overflade: En ung sovende dreng ligger udstrakt i en turkis sovepose – drengen har bar overkrop og han ligger på siden, så man kan se halvdelen af hans ansigt og blonde hår. Ved drengens fodende sidder en hund og holder vagt og der ligger skrald, dåser og tøj spredt rundt om drengen, som skaber en klar følelse af, at vi befinder os på gaden. Det faktum, at mange hjemløse netop benytter udfoldede papkasser som soveunderlag skaber en tydelig association til samfundets virkelighed. Torps præcise, besjælede og formfuldendte billedsprog står i skarp kontrast til pappets rå udtryk, ligesom drengens alder og nøgne hud gør situationen endnu mere sårbar og rammende. Som det ofte er tilfældet med Maria Torps værker skaber motivet et væld af spørgsmål hos beskueren: Hvem er denne unge dreng, hvor gammel er han og hvor er hans forældre? Hvorfor er han nødsaget til at sove på gaden og hvem har ansvaret for ham? Tankerne myldrer afsted og man kan som beskuer ikke undgå at engagere sig i værket og tage stilling til situationen.

Dette engagement, som kunstnerens værker foranlediger hos beskueren, er helt særligt og understreger Maria Torps sjældne kunstneriske talent for at fortælle medrivende historier gennem maleriet. Der er en dybde og følsom kvalitet i Torps værker, som overrasker og udfordrer og hendes intense portrætter tegner et skarpt og fængslende billede af vores tid.

Maria Torp er født i 1975 og uddannet på Det Kongelige Danske Kunstakademi 2000-2007 og før da ved London College of Printing. Hun bor og arbejder i København. Torp arbejder både med skulptur, maleri og papirarbejde og hun har deltaget i flere gruppeudstillinger på gallerier, museer, kunsthaller og kunstmesser både nationalt og internationalt. Desuden har hun lavet udsmykningsopgaver til bl.a. FTF, Ferring, Velux Fonden og TrygVesta.